

3.1 Vrcholová a hranová souvislost

Definice 3.1.1. Necht' $k \in \mathbb{N}$. Graf $G = (V, E)$ se nazývá k -souvislý (přesněji k -vrcholově souvislý), pokud $|V| > k$ a graf $G \setminus U$ je souvislý pro každou $U \subseteq V$ takovou, že $\#U < k$. Maximální $k \in \mathbb{N}$ takové, že graf G je k -souvislý, nazýváme (*vrcholovou*) *souvislostí* G , značíme $\chi(G)$.

Poznámka. • každý neprázdný graf je 0-souvislý

- 1-souvislé jsou grafy ($\#V \geq 2$), které jsou souvislé (viz Definice ??)
- $\chi(G) = 0$ právě tehdy, když $G = K_1$ nebo G není souvislý
- $\chi(K_n) = n - 1$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$

Definice 3.1.2. Necht' $l \in \mathbb{N}$. Graf $G = (V, E)$ se nazývá l -hranově souvislý, pokud $\#V \geq 2$ a graf $G \setminus F$ je souvislý pro každou $F \subseteq E$ takovou, že $\#F < l$. Maximální $l \in \mathbb{N}$ takové, že graf G je l -hranově souvislý, nazýváme *hranovou souvislostí* G , značíme $\chi'(G)$.

Definice 3.1.3. Necht' $G = (V, E)$ je graf a $A, B \subseteq V$. Cestu $P = x_0 \cdots x_k$ v grafu G nazveme A - B cestou pokud $V(P) \cap A = \{x_0\}$ a $V(P) \cap B = \{x_k\}$. Necht' $X \subseteq V \cup E$ je taková, že každá A - B cesta obsahuje vrchol nebo hranu z X . Pak řekneme, že X v G *odděluje* A od B .

Poznámka. • Z definice 3.1.3 plyne, že $A \cap B \subseteq X$

- Graf G je k -vrcholově souvislý, pokud žádné dva jeho vrcholy nejsou odděleny méně než k vrcholy.
- Speciální případ je $X = A$. Takovéto X odděluje A od B , neboť každá cesta, která začíná v nějakém vrcholu A obsahuje alespoň tento vrchol z A (a tedy z X).

Definice 3.1.4. Množinu *sousedů vrcholu* $v \in V$ v grafu značíme $N(v)$,

$$N(v) = \{u \in V \mid \{v, u\} \in E\}.$$

Věta 3.1.5 (Whitney, 1932). Pro každý graf G s $|V(G)| \geq 2$ platí $\chi(G) \leq \chi'(G) \leq \delta(G)$.

Důkaz. Nerovnost $\chi'(G) \leq \delta(G)$ plyne z faktu, že množina hran, které vychází z pevně zvoleného vrcholu v odděluje v G vrchol v od $N(v)$.

Necht' $F \subseteq E$ je minimální množina hran taková, že $G \setminus F$ je nesouvislý. Ukážeme, že $\chi(G) \leq |F|$. Předpokládejme, že v G existuje vrchol v , který není incidentní s žádnou hranou v F . Necht' C_v je komponenta grafu $G \setminus F$, která obsahuje v . Potom vrcholy v C_v , které jsou koncovými vrcholy hran z F (v grafu G) oddělují v od $G \setminus C_v$. Protože žádná hrana z F nemá oba konce v C_v (díky minimalitě F) je těchto oddělujících vrcholů maximálně $|F|$ a tedy $\chi(G) \leq |F|$.

Nyní naopak předpokládejme, že každý vrchol v G je koncem nějaké hrany z F . Zvolme pevně libovolný vrchol v a označme C_v komponentu grafu $G \setminus F$, která obsahuje v . Potom

každý souseď w vrcholu v takový, že $\{v, w\} \notin F$, leží v C_v a navíc jsou tyto sousedé konce různých hran z F (opět z minimality F). To znamená, že $d_G(v) \leq |F|$. Protože $N(v)$ odděluje v od zbylých vrcholů v grafu, dostáváme $\chi(G) \leq |F|$; s výjimkou případů, kdy tyto zbylé vrcholy neexistují. V takovém případě $v \cup N(v) = V(G)$. Protože v byl volen libovolně musí tato rovnost platit pro všechny vrcholy v $V(G)$, G je tedy úplný graf. Pro úplný graf ovšem platí $\chi(K_n) = \chi'(K_n) = n - 1$. \square